

ВИРОЩУВАННЯ КРЕВЕТКИ MACROBRACHIUM ROSENBERGII В ПРОМИСЛОВИХ УМОВАХ

Бондаренко Л.В., к.в.н., асистент,
Слепньов О.Л., директор ТОВ «Українська креветка»
(Білоцерківський національний аграрний університет,
ТОВ «Українська креветка»)

У природних умовах креветка *Macrobrachium rosenbergii* або як її ще називають креветка гігантська прісноводна (*Gigant Prawn*) мешкає у водоймищах В'єтнаму, Індії, Малайзії, Нової Гвінеї, Філіппінах і на півночі Австралії. Креветки вважають за краще вибирати місця для свого проживання в тихих заводях з великою кількістю різних укриттів у вигляді корчів і густих заростей рослин.

Креветка *Macrobrachium rosenbergii* має унікальне забарвлення, яке властиве тільки самцям. Їхнє тіло забарвлено в коричневий або насичений синій колір. Самки нічим видатним в забарвленні не виділяються. Голову креветок прикрашають довгі вуса оранжевого кольору. Клепні вугільного кольору. Ну і звичайно ж, як і всі різновиди гігантських креветок, креветки Розенберга мають ніс, що має насичений червоний колір і добре виділяється. По всій своїй довжині він покритий невеликими зазубринами. У природних умовах гігантська прісноводна креветка сягає чималого розміру – близько 25-55 см в довжину, живуть до п'яти років і можуть досягти ваги до 600 гр, в той час як в акваріумних умовах їх розмір трохи менше але також величезний. Гігантська прісноводна креветка володіє високими темпами зростання, за 4 місяці досягає ваги 20-50 грамів (товарну вагу), за 9 місяців – 100 грамів, а за рік – 150 грамів, що є важливим показником для промислового вирощування *Macrobrachium rosenbergii*.

Macrobrachium rosenbergii має високі смакові якості, вона вважається делікатесним продуктом у всіх країнах і користується великим попитом. У європейських країнах через погане виживання при транспортуванні креветка зазвичай продається в замороженому або в охолодженому вигляді на льоду, що погіршує її гастрономічні якості.

Це і послужило причиною появи і розвитку промислового вирощування *Macrobrachium rosenbergii* в Україні. Підприємство «Українська креветка» спеціалізується на промисловому вирощуванні прісноводної креветки *Macrobrachium rosenbergii*, розташоване в м. Узин Київської області, філіали є майже у всіх областях України.

Необхідною умовою успішного товарного вирощування тропічних гігантських креветок є висока температура води, її якість, необхідна донна площа і внутрішні будови басейнів, водойми та збалансоване годування.

Великою небезпекою для популяції креветки при культивуванні є канібалізм. Щоб запобігти цьому явищу необхідно дотримуватися норм кількісної посадки особин на куб води та встановити максимально можливу кількість укриттів для креветки.

Використання укриттів не лише зменшить канібалізм, створивши місця

схову, а й дозволить збільшити питому площу. Таким чином, буде використовуватися не лише дно водойми, а й весь об'єм в цілому. В якості об'єктів для укриття ми використовуємо легкі овочеві ящики з пластику та сітку огіркову шпалерну. Огіркова сітка створює своєрідний лабіринт, в якому креветки з легкістю можуть заховатися.

Прояви канібалізму найбільш виражені у період линьки, оскільки креветка в цей період найменш захищена. 27-36 доба є однією з основних у стадії розвитку креветки *Macrobrachium Rosenbergii*, в цей період відбувається метаморфоз перших личинок у постличинки. І саме для цього періоду характерні асинхронні линьки, які викликають посилення канібалізму, що в свою чергу збільшує відсоток летальності. При щільності посадки 100 шт/л виживаємість личинок складала 50%, а при зменшенні щільності до 50 шт/л – 67%.

В подальшому зменшували щільність посадки постличинок починаючи з 5000 шт/м², через 7 днів до 2000 шт/м² та 1000 шт/м², кожного разу проводячи сортування. Це сприяла зменшенню проявів канібалізму.

Щільність посадки у стави, залежно від технологічних параметрів, може варіювати від 1 до 5 шт/м². Рекомендована нами щільність заселення водойми креветкою у розрахунку 100 дорослих особин на 1000 літрів води. Це дозволяє креветці безпечно існувати у водоймі та більш інтенсивно набирати вагу.

Під час перевезення постличинок на невеликі відстані доцільно використовувати бідони (40-50 л) з аерацією при щільності посадки 500 шт/л. За умов збільшення терміну перевезення – щільність посадки необхідно трохи знижувати.

Кормом для дорослих креветок є: морожена та охолоджена риба, кальмар, моллюски, курка і т.п. Підходять також сухі корми для риб і птахів. У природі креветки люблять харчуватися падаллю. Обов'язково має бути присутня рослинна їжа – водорості, в разі їх відсутності використовують звичайний салат шпинат, кропиву, горох. Відсутність рослинної їжі позначається на термінах та якості линьки, знижує набір ваги.

Вирощування креветки *Macrobrachium Rosenbergii* на промисловій основі в Україні є перспективним напрямком, який стрімко розвивається і стає досить популярним серед населення.

Список літератури

1. Волянський Л.С., Туранов В.Ф. Досвід культивування прісноводної креветки на півдні України.- Таврійський науковий вісник, випуск 29, Сучасні проблеми аквакультури : (Спеціальний). - 2003. – с. 44-45.
2. New M.B., Valenti W.C. Freshwater prawn culture: the farming of *Macrobrachium rosenbergii*. — Oxford, England : Blackwell Science, 2000. — 215 p.
3. Шекк П.В. Перспективы развития аквакультуры высших ракообразных в условиях Украины // Сучасні проблеми раціонального використання водних біоресурсів : Міжнар. наук.-практ. конф. : збірник матер. Київ, 2018. С. 8—12.
4. Экология пресноводных креветок / сост. Хмелева Н.Н. и др. Минск: Беларуская навука, 1997. – 254 с.